

og andre steder. Jeg kan sige på basis af oplysninger, jeg har fået fra Undervisningsministeriet, at den nordiske stipendieordning for Baltikum alt i alt pr. år omfatter cirka 130 baltiske studerende i Danmark og 20 danske studerende i Baltikum.

Med hensyn til de bilaterale aftaler er det oplyst, at på bilateral basis er der i perioden 1996-97 97 personer fra Central- og Østeuropa, der studerer i Danmark, hvoraf de 36 er fra de baltiske lande. Fra Danmark studerer 71 personer i Central- og Østeuropa, heraf 5 i de baltiske lande; et beskedent tal.

Endelig vil jeg sige, at vi nu under det eksisterende danske EU-førtiltrædelsesprogram søger at tilbyde støtte til længerevarende kurser ved det økonomiske fakultet i Odense. Med udvidelsen af programmet forventer vi at udvide stipendieordningen med EU-ret og økonomi. Det er altså en ganske væsentlig stipendiestøtte, men jeg synes, det er et vigtigt område at interessere sig for. Vi ved, at investeringer i stipendier til unge studerende vil have en meget betydelig langsigtet effekt i retning af at sprede viden om forholdene i andre lande.

Forberedelsen til EU-medlemskab er jo et vigtigt spørgsmål lige netop nu, og man kan sige, at det er nu, der skal handles. Vi har allerede påbegyndt en omfattende indsats for at bistå de tre baltiske lande med deres EU-forberedelse. Der er gennemført generelle og specialiserede kurser for baltiske embedsmænd og studiebesøg fra erhvervslivet, landbrugsorganisationer og kommunalforeninger.

Den danske støtte er ikke begrænset til bestemte sider af EU-samarbejdet. Der er tilbudt støtte til f.eks. den nødvendige træning og opbygning af tolke- og oversættelsestjenester. På dette og andre tilsvarende områder venter vi at kunne samfinansiere projekter med Kommissionen.

Med regeringens beslutning om at tilføre førtiltrædelsesprogrammet flere midler – jeg nævnte i øvrigt i min tale, at der ville blive tale om en tilførsel af yderligere midler til dette program – vil en række aktiviteter kunne videreføres og yderligere intensiveres. Det gælder støtte til opbygning og etablering af økonomiske og juridiske uddannelser, der retter sig mod de opgaver, der skal varetages i EU. En udvidelse af programmet vil ud over øget træning og undervisning gradvis rette sig mod specialiserede områder, herunder opbygning eller styrkelse af institutioner.

Polens inddragelse i programmet har afventet underskrivelsen af en programaftale. Man har fra polsk side nu tilkendegivet at være klar til at undertegne aftalen inden for de kommende uger, således at vi har sådanne egentlige programaftaler med de baltiske lande og Polen om et konkret samarbejde om deres EU-forberedelse.

Det har glædet mig, at flere også har kommenteret Demokratifonden. Især vil jeg gerne takke hr. Arne Melchior for hans engagerede indlæg om demokratiudviklingen i Østeuropa.

Demokratifonden er et instrument i vores Østpolitik, som ingen andre lande har. Den er ganske særegen, og siden oprettelsen i 1990 har der under Demokratifonden været ydet støtte til mere end 4.000 projekter, der har til formål at fremme demokratisk udvikling og respekt for menneskerettighederne.

De projekter, der modtager støtte fra Demokratifonden, er udpræget lavbudgetprojekter med engagement, hvor deltagerne overnatter på vandrerhjem eller i private hjem. To tredjedele af de støttede projekter var i 1996 på under 200.000 kr. pr. projekt. Fonden lever således op til sit formål om at anvende mindst halvdelen af midlerne, og det er altså betydeligt mere, til små og folkelige projekter.

Der er tale om en mangfoldig mellemfolkelig indsats for relativt begrænsede midler. Indholdet er noget dansk, noget bærende i fondens virksomhed. Et typisk eksempel på et projekt støttet af Demokratifonden er, at unge fra Østeuropa og de baltiske lande kommer på højskole i Danmark for at høre om demokrati og menneskerettigheder. Næsten halvdelen af Demokratifondens midler i 1996 gik til projekter, der omfatter besøg i Danmark enten på skoleophold eller med et særligt tilrettelagt program.

Demokratifonden har lige afleveret sin årsrapport for 1996. Jeg har glædet mig over at se, at fonden er i så god gænge. Der udføres her et arbejde med at skabe netværk mellem Danmark og de baltiske lande, som på lang sigt vil bære megen frugt.

Det er en del af dagsordenen, at der skal gennemføres en evaluering, og det vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til.

Regeringen lægger også vægt på, at både den bilaterale danske Øststøtte og vores multilaterale indsatser med mellemrum undergives evalueringer, og at erfaringerne indarbejdes i den fortsatte virksomhed. Denne indsats må nødvendigvis gennemføres sektorvis.